

Eslövs Kommun

**Översiktlig granskning av
delårsrapport 2015**

Revisionsrapport

KPMG AB

*Antal sidor: 10
2015-10-07*

Eslöv Delår Sakgranskad.docx

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål och god redovisningssed	1
1.2	Mål för verksamheten	1
2.	Bakgrund	1
3.	Syfte	2
4.	Avgränsning	2
5.	Revisionskriterier	2
6.	Ansvarig styrelse	3
7.	Metod	3
8.	Projektorganisation	3
9.	Anvisningar och styrdokument	3
10.	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	4
10.1	Bakgrund	4
10.2	Finansiella mål	4
10.2.1	Högst 99% av skatter och bidrag ska användas till verksamhetskostnader (resursförbrukning)	4
10.2.2	Överskott på minst 1 % av skatte- och statsbidragsintäkterna (överskottsmål)	4
10.2.3	Investeringsvolymen ska inte överstiga avskrivningar och resultat under en femårsperiod, planperioden samt de två tidigare åren, 45-60 mkr per år över en femårsperiod.	5
10.3	Verksamhetsmål	5
11.	Delårsrapporten i övrigt	5
11.1	Innehåll	5
11.2	Balanskravet	7
11.3	Resultaträkning	8
11.4	Balansräkning	10
11.4.1	Redovisning av semesterlöneskulden	11
11.5	Sammanställd redovisning	11

11.6	Nämndernas berättelse	11
11.7	Övrigt	12

1. Sammanfattning

Vi har av Eslövs kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2015-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL¹ bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.1 Finansiella mål och god redovisningssed

Vår bedömning är att det finns en påtaglig sårbarhet i kommunens finanser och att det är påkallat med en anpassning av kostnadsramen.

- Målet att högst 99% av verksamhetsintäkterna ska finansiera verksamhetens kostnader kommer inte att nås
- Målet med 1% överskott kommer att nås
- Målet att investeringarna ska rymmas inom ramen för avskrivningar och resultat under en femårsperiod nås inte

Balanskravet kommer att uppnås

1.2 Mål för verksamheten

Det sker ingen uppföljning av verksamhetsmålen i samband med delårsrapporten utan först i samband med årsbokslutet på grund av en pågående omdefiniering.

2. Bakgrund

Vi har av Eslövs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska delårsrapporten per 2015-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

---

¹ Kommunallag (1991:900)

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för kommunrevisorernas uttalande beträffande delårsrapporten.

4. Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten per 2015-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisions sed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.

Den rapportering som lämnas av Kommunens dotterbolag och ingår i den sammanställda redovisningen har inte varit föremål för granskning från oss.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

---

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är saklighetsgranskad av Lena Persson, redovisningschef, Vanja Kirkwood-Lund, budgetchef samt Thomas Nilsson, ekonomichef.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten.
- Intervju med, Thomas Nilsson (ekonomichef), Lena Persson (redovisningschef), Vanja Kirkwood Lundin (budgetchef) och Anna Nordén (HR-chef).
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys av resultaträkningen
- Översiktlig analys av balansräkningen

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Anna Lönnberg, auktoriserad revisor och Samar Al-kuwaity, revisor.

9. Anvisningar och styrdokument

I KRL framgår att kommunerna ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, dvs högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av fullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Eslövs kommun upprättar en delårsrapport som omfattar 8 av räkenskapsårets månader vilket är helt i linje med regelverket.

10. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

10.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

10.2 Finansiella mål

Enligt kommunen har god ekonomisk hushållning uppnåtts när det finansiella målet om:

- resursförbrukning och
- överskott i form av årets resultat uppnåtts – samtidigt som flertalet verksamhetsmål uppfyllts.

Det finns ytterligare en finansiellt relaterad ambition och det är att investeringarna inte ska vara så stora att de över tid medför avskrivningskostnader som inte ryms inom befintlig ram. Det framförs att detta finansiella mål är av långsiktigt karaktär och av indikativ karaktär.

Om kommunen kan nå dessa tre finansiella mått så ska det borga för att kommunen når sin egen definition av god ekonomisk hushållning som beskrivs längs ned på sid 3.

På sid 4 presenteras en sammanfattande kommentar som framför att utfallet enligt helårsprognosen kommer att uppfylla kommunens krav på god ekonomisk hushållning. Som framgår av punkterna nedan ligger den finansiella prestationen i underkant och det föreligger en påtaglig sårbarhet i huruvida god ekonomisk hushållning enligt kommunens definition verkligen kommer att uppnås.

10.2.1 Högst 99% av skatter och bidrag ska användas till verksamhetskostnader (resursförbrukning)

Ambitionen är att kommunens verksamhet i sin helhet ska finansieras av de skatteintäkter och bidrag som erhålls. Måttet innebär att verksamhetens omfång ständigt måste anpassas till de intäkter som kommunen får för året, kända som prognosticerade. Jämfört med budgeterade intäkter har prognosen justerats ned med 0,4 % till 1 637 mkr.

Samtidigt prognosticeras verksamhetens nettokostnader till 1 637 mkr vilket innebär att målet inte nås för helår 2015.

10.2.2 Överskott på minst 1 % av skatte- och statsbidragsintäkterna (överskottsmål)

Prognosen för helåret indikerar ett resultat på 27 mkr, inklusive poster av engångskaraktär. Renstat för kända poster av engångskaraktär per delåret 2015 når kommunen ett resultat på 4,8 mkr, se tabell nedan.

	(mkr)
Årets resultat Prognos helår 2015	27
Avgår återbetalning av AFA medel	-12,5
Avgår realisationsvinst från aktieförsäljning	-9,7
<hr/> Summa årets resultat exklusive poster av engångskaraktär	4,8

Poster av engångskaraktär kan vara både gynnsamma och ogynnsamma. Framför allt är de av engångskaraktär vilket gör att det ligger en inbyggd fara i att inkludera dessa poster i bedömningen av god ekonomisk hushållning. Förvisso kommer kommunens resultat baserat på den nuvarande prognosen att nå mål men inte baserat på ett uthålligt resursutnyttjande.

10.2.3 Investeringsvolymen ska inte överstiga avskrivningar och resultat under en femårsperiod, planperioden samt de två tidigare åren, 45-60 mkr per år över en femårsperiod.

Kommunen befinner sig i en investeringsintensiv fas på grund av flera större investeringsprojekt. Per delåret uppgick investeringarna till drygt 80 mkr vilket överstiger den tänkta nivån väsentligt. Även de kommande åren kommer att påverkas av en hög investeringsvilja.

10.3 Verksamhetsmål

Kommunen befinner sig i en omställningsperiod beträffande verksamheternas inriktningsmål till det aktuella politiska handlingsprogrammet. De effektmål som ska ligga till grund för framtida uppföljningar av inriktningsmålen fastställdes den 15 juni. På grund av denna omställning görs ingen uppföljning av verksamhetsmålen i samband med denna delårsrapport.

Av nämndernas redogörelser (sid 16 till och med 71) framgår vilka de respektive inriktningsmålen är samt fastställda effektmål. Uppföljning sker först i samband med årsbokslutet.

11. Delårsrapporten i övrigt

11.1 Innehåll

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

RKR:s rekommendation 22 gäller från räkenskapsåret 2015. Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

Krav	Uppfyllelse
En balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång	Finns på s.11
En resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos och budget.	Finns på s.12
Förvaltningsberättelsen	
Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättats och som inte på annat sätt beaktas i delårsrapporten	Finns på s.4
Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet	Finansiella analys på sid 4 till 7
En samlad, men övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet	Finns på s.17
En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.	Finns på s.6 och s.8 för avvikelse per nämnd.
En samlad bedömning om huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås.	Finns på s.6
En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.	Finns på s.6

<i>Vissa andra upplysningar</i>	
Ett uttalande om att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen.	Finns på s.9
Kommentarer som förklarar säsongsvariationer eller cykliska effekter som påverkar verksamheten.	Kommenteras inte specifikt, däremot finns en sista mening i andra text avsnittet som framför att "Kommunen uppvisar normalt ett relativt högt positivt utfall i augusti då verksamheternas kostnader är relativt sett högre under senare delen av året."
Karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt effekten härav på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat.	På sid 1, avsnittet "Delårsrapport per den 31 augusti" redogörs i textformat för två poster av engångskaraktär: Återbetalning av AFA medel + 12,5 mkr Realisationsvinst vid försäljning av aktier + 9,7 mkr
Uppgifter om de effekter ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår om ändringarna har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden.	Förekommer inte
Förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat under räkenskapsårets början.	Förekommer inte

Vi bedömer att delårsrapporten är överskådlig och i allt väsentligt uppfyller kraven i RKR 22.

11.2 Balanskravet

Det prognostiserade resultatet för 2015 beräknas bli 27 mkr. I resultatet ingår poster av engångskaraktär, så som återbetalning av AFA medel +12,5 mkr och realisationsvinst vid försäljning av aktier + 9,7 mkr men även rensat för detta kommer resultatet att motsvara balanskravet.

11.3 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse per 31 augusti för år 2015 och 2014.

Kommunen:

Belopp mkr	Utfall Delår 2015	Utfall Delår 2014	Budget 2015	Prognos 2015
Verksamhetens nettokostnader	-1 083,6	-1 017,9	-1 637,1	-1 637,0
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	1 089,7	1 054,6	1 644,0	1 637,0
Finansnetto	25,1	9,2	8,1	27,0
Årets resultat	31,2	45,9	15,0	27,0

Resultatförändringen kan beskrivas i avrundade tal enligt nedan (i mkr) :

Resultat 2014-08-31 **45,9**

Högre verksamhetsintäkter **35,1**

Allmän kommunalskatt 31,8

Bidrag från LSS utjämning 2,7

Generella bidrag från Staten 0,2

Högre verksamhetskostnader **-65,7**

Ökade personalkostnader -46,6

Institutionsvård -5,0

Flyktningmottagning -6,0

Gymnasieelevers placering -3,0

Bättre finansnetto **15,9**

Realisationsvinst 9,7

Ränteintäkter VA-syd 2,6

Borgens avgift EBO 2,

Övriga finansiella intäkter 2,2

Räntekostnader -1,5

Resultat 2015-08-31 **31,2**

Budgetavvikelse per nämnd i mkr	Avvikelsen Prognos mot Budget 2014	Avvikelsen Prognos mot Budget 2015
Kommunledningskontoret	2,6	5,3
Arbete och försörjning	0,2	0
Barn- och familj	-0,5	2,4

Gymnasie- och vuxenutbildning	-7,9	-2,0
Kultur och fritid	0,9	0,9
Miljö- och samhällsbyggnad	-1,6	1,3
Vård och omsorg	-12,1	-9,7
Service	-1	-3,0
Revision	0,3	0,3
Överförmyndarnämnden	0	-0,2
Budgetavvikelse totalt	-19,1	-4,7

Budgetföljsamheten per nämnd är relativt god men några väsentliga avvikelser förekommer som sammantaget ger en total budgetavvikelse om -4,7 mkr. De större avvikelserna har preciserats mer i detalj på sid 6. Eventuella planerade åtgärder presenteras dock inte.

Belopp mkr	Utfall 2015-08-31	Utfall 2014-08-31	Budget året	Prognos året	Utfall 2014 helår
Verksamhetens nettokostnader	-1 083,6	-1 017,9	-1 637,1	-1 637,0	-1 578,9
Förändring i% jämfört med föregående år	6,4%	3,5%	2,8%	2,4%	6,4%
Skatteintäkter, statsbidrag och	1 089,7	1 054,6	1 644,0	1 637,0	1 575,9
Förändring i% jämfört med föregående år	3,1%	2,5%	4,2%	3,4%	2,3%
Finansnetto	25,2	9,2	8,1	27	24,3
Resultat	31,3	45,9	15	27	21,3
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	97,1%	95,6%	98,6%	98,3%	98,6%

Som framgår av tabellen ovan är utvecklingen av nettokostnaderna högre än utvecklingen av intäkterna vid delårsbokslutet vilket är en utveckling som måste bevakas.

Koncernen:

Belopp mkr	Utfall 2015-08-31	Utfall 2014-08-31	Utfall 2014 helår
Verksamhetens nettokostnader	-1 040,3	-984,7	-1 522,6
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	1 089,7	1 054,6	1 575,9
Finansnetto	-1,1	-16,1	-35,9
Extraordinära poster			1,9
Årets resultat	48,3	53,8	19,3
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	95%	93%	98,9%

Vi har inte tagit del av den sammanställda redovisningen annat än på diskussionsbasis. Per augusti var resultatet i Eslövs Bostad AB högre jämfört med föregående år vilket förklaras av den milda vintern med litet snöröjningsarbete och lägre underhållskostnader.

11.4 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2015-2014.

Belopp i mkr	Kommunen			Koncernen		
	2015-08-31	2014-12-31	2014-08-31	2015-08-31	2014-12-31	2014-08-31
Balansomslutning	1 694,8	1 673,8	1 709,5	3 137,2	3 053	2 984
Redovisat eget kapital	1 286,7	1 255,5	1 280,1	1 478,3	1 430,2	1 430,4
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse hänförlig till pensionsutfästelser		575,4			750	1 410,6
<i>Soliditet redovisad</i>	76%	75%	75%	47%	47%	48%
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>		34%			24%	
Omsättningstillgångar	311	323,5	358	356,3	391,4	385,9
Kortfristiga skulder	276,3	286,2	250,4	328,4	354,5	313,9
<i>Balanslikviditet</i>	112%	113%	142%	108%	110%	122%

Eftersom kommunen tillämpar blandmodellen och inte redovisar pensionsutfästelser före 1998 finns det anledning att justera för det vid beräkning av soliditetsmättet. Som framgår ovan blir soliditeten väsentligt lägre men ryms inom en normalitet. Soliditet som mått visar kommunens långfristiga handlingsutrymme.

Eftersom en stor del av den kommunala verksamhetens tillgångar ägs och finansieras av de kommunala bolagen finns det anledning att följa kommunkoncernens soliditet.

Balanslikviditeten (relationen omsättningstillgångar/korta skulder) är likaså adekvat.

11.4.1 Redovisning av semesterlöneskulden

Vi har noterat att den redovisade semesterskulden inte överensstämmer med det faktiska förhållandet per 31 augusti. Anledningen är att kommunen utgår redan från årets första dag med att kommunen har en skuld till sina anställda med årets semesterrätt, i allmänhet 25 dagar. Det faktiska förhållandet är att rätten till semester tjänas in löpande under året. En person som har tagit ut alla sina 25 semesterdagar per 31 augusti har därför en skuld till kommunen och inte en fordran.

Det går inte att med tillgänglig information uppskatta hur stort ”felet” är. Vi rekommenderar därför kommunen att inför framtiden ta fram mer rättvisande information och använda denna som underlag för redovisningen per delåret.

Denna avvikelse kvarstår inte till årsbokslutet eftersom den anställda då har fullgjort sina skyldigheter för att tjäna in rätten till semester.

11.5 Sammanställd redovisning

KRL ställer inget krav på att delårsrapporten ska omfatta de kommunala företagen, vilket dock rekommenderas i referensgruppens uttalande från år 1995.

Enligt KRL 8:2 ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

Eslövs kommun presenterar sammanställd information i resultaträkningen, balansräkningen och noterna men kommentarerna är fokuserade på kommunens utfall.

11.6 Nämndernas berättelse

Nämndernas berättelser är konsekvent uppställda. Framställningen är emellertid inte komplett vilket är en effekt av arbetet med nya inriktningsmål och effektmål.

11.7 Övrigt

Delårsbokslutet är väldokumenterat och tillgängligt. Till i stort sett samtliga balansposter har huvudboksbilagor och specifikationer upprättats.

För 2015 skall RKR:s rekommendation gällande bokföring tillämpas. I övrigt förekommer inga väsentliga nya rekommendationer.

Ett arbete har initierats för att per årsskiftet ha en högre precision och effektivitet i arbetet med den Sammanställda redovisningen.

KPMG, den 7 oktober 2015

Anna Lönnberg
Auktoriserad revisor